

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ЦВЕЋАР – ВРТЛАР
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС1/ ISCED-F2013	0812 Хортикултура
Ниво НОКС -а2	3
Ниво ЕОК-а3	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	-3 године; -најмање 960 сати обуке
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	-Формално образовање; -Неформално образовање; -Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; - Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	6113.01 Баштован 6113.02 Радник у стакленику/пластенику 6113.03 Радник хортикултуре 6113.06 Узгајивач жбунастих култура 6113.08 Цвећар 6310.01 Узгајивач повртларских култура 7549.01 Аранжер цвећа
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Цвећар – вртлар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за осавремењивање стандарда квалификације Цвећар – вртлар.

ИСХОДИ УЧЕЊА	
Општи опис квалификације	Цвећар – вртлар припрема земљиште и објекте за производњу садног материјала, производи и продаје хортикултурне биљке (цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке), те спроводи хигијенске, заштитне и еколошке мере у биљној производњи, поштујући стандарде квалитета, стручна упутства и налоге. Обучен је за: основно ђубрење земљишта и наводњавање биљака; сетву семена у лејама и посудама и садњу расада и садног материјала; примену мера неге хортикултурних биљака; те израду букета и других цветних аранжмана према захтевима клијената. Најчешће ради на мањим пољопривредним газдинствима, у расадницима, цвећарама или предузећима која обављају делатности уређења и одржавања јавних зелених површина, производње цвећа и украсног биља, у складу са стандардима производног процеса и квалитета, и важећом регулативом и мерама безбедности и здравља на раду у делатности пољопривредне производње, те трговине на мало цвећем, садницама и семењем у специјализованим продавницама. Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње. Континуирано прати новине у биљној производњи и цвећарству и хортикултури, те се усавршава у сврху сопственог предузетничког пословања и/или задовољења захтева послодаваца. Сврсисходно примењује техничке информације, информационо – комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање. Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција цвећару – вртлару превасходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.
Компетенције	- Припрема земљишта и објеката за производњу садног материјала хортикултурних биљака; - Производња цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака; - Спровођење хигијенских, заштитних, еколошких и мера безбедности и здравља на раду у биљној производњи; - Припрема и продаја цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака; - Кључне компетенције⁵ (посебно: предузимљивост и предузетничка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

⁵ На основу Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС”, број 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- опише карактеристике хортикултурних биљака (цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке), као и начине њиховог размножавања;
- наведе важеће стандарде и прописе у области биљне производње и производње хране;
- наведе основна правила организације рада у биљној производњи;
- опише техничке карактеристике и начин употребе машина, алата, средстава и опреме за рад у биљној производњи и цвећарству;
- опише поступак припреме земљишта и објекта за сетву и садњу (припреме земљишних смеша, начине обраде, дезинфекције и дезинсекције земљишта и простора);
- опише начине формирања топлих и хладних леја у зависности од хемијских и физичких особина земљишта;
- опише намену и главне карактеристике пластеника, стакленика и расадника;
- опише поступке сетве и садње семена и садног материјала у зависности од агроклиматских услова и одабраног начина сетве и садње;
- опише мере неге при биљној производњи садног материјала;
- наведе услове чувања и складиштења цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- опише поступке сортирања и класирања цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- опише правила слагања и аранжирања цвећа;
- наведе врсте амбалаже и начине паковања, складиштења и транспортовања цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака у малопродаји;
- наведе основне принципе предузетништва и примену у производњи и продаји хортикултурних биљака;
- опише врсте документације у производњи и продаји хортикултурних биљака;
- наведе обавезе послодавца и радника у примени мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и противпожарне заштите релевантне за делатност пољопривредне производње.

Вештине

- припрема средства и опрему за рад и личну заштиту на радном месту и у радној околини;
- рукује и одржава у хигијенски исправном стању алате (ручне и моторне), опрему, машине и ситну механизацију (једноосовински трактор са прикључцима);
- чисти и уклања биљни материјал, камење и друге нечистоће, те врши дезинфекцију и дезинсекцију земљишта;

	- припрема земљишне смеше, те учествује у равнању терена, основној и допунској обради земљишта;
Вештине	- припрема и формира топле и хладне леје; - врши основно ђубрење земљишта и наводњавање биљака према упутству, односно налогу; - врши генеративно и вегетативно размножавање биљака, сетвом семена у посудама и лејама, помоћу резница и дељењем (кртоле, луковице или бокора), према упутству, односно налогу; - пикира, улончава и прелончава расад; - припрема и сади расад и садни материјал, према упутству, односно налогу; - уочава морфолошке промене на биљкама, те примењује мере неге (механичке, физичке, хемијске и специфичне) према упутству, односно налогу, поштујући прописе, стандарде и начела добре производне праксе; - сортира и класира цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке; - складишти, пакује и припрема услове за транспорт цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака; - одлаже биљни материјал, пестициде и другу амбалажу и отпад на прописан начин; - израђује букете и друге цветне аранжмане у складу са основним принципима флористичке композиције и захтевима клијента; - презентује и продаје биљне производе, букете и друге цветне аранжмане; - врши прорачун трошкова и продајне цене биљних производа, букета и других цветних аранжмана; - води одговарајућу евиденцију у биљној производњи; - ефикасно примењује важеће стандарде и прописе у области биљне производње и производње хране релевантне за делокруг рада цвећара – вртлара; - примењује мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине.
Способности и ставови	- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове цвећара – вртлара у складу са техничко-технолошким процедурама, прописима и стандардима и начелима добре производне праксе релевантним за делатност пољопривредне производње, те трговине на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима у специјализованим продавницама, уз повремене консултације са надређенима;

	- продуктивно сарађује са надређенима, сарадницима и клијентима у професионалном окружењу, те доприноси култури уважавања и сарадње; - ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове; - испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности алата, опреме, машина и уређаја који се користе у биљној производњи и цвећарству;
Способности и ставови	- испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима; - показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних задатака цвећара – вртлара, повремено и у нестандартним ситуацијама; - показује осетљивост за естетски димензију и тежи развијању естетичких критеријума релевантних за различите стилове флористичких композиција; - испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима, као и предузимљивост у раду; - показује спремност за даље учење и прати кретања у примени иновација и концепта одрживог развоја у биљној производњи и цвећарству; - примењује ИКТ у раду укључујући и вођење пословне евиденције и комуникације електронским путем; - увиђа значај рационалне употребе енергије и природних материјала у биљној производњи, одговорног одржавања и унапређивања здравља земљишта и контролисане употребе пестицида, као и прописног прикупљања, збрињавања и рециклирања отпада у биљној производњи; - испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити околине.

Начин провере остварености исхода учења	Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Оцењивање је описно и бројчано. Бројчане оцене ученика су: - одличан (5), - врло добар (4), - добар (3), - довољан (2) и - недовољан (1). Оцена недовољан (1) није прелазна оцена. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.). Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту. У неформалном образовању процена остварености исхода учења обавља се на испиту за проверу савладаности програма за стицање квалификације. У поступку признавања претходног учења провера савладаности исхода учења обавља се путем процене претходно стечених исхода учења и компетенција које је кандидат успео да докаже путем прописаних инструмената за процену, као и на испиту за процену остварености исхода учења који комбинује више метода процене од којих је практични рад у реалном/симулираном радном окружењу обавезан.
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), а изузетно одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), односно - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања; За наставника практичне наставе одговарајуће образовање - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

	У поступку признавања претходног учења члан комисије је и оцењивач из привреде који има квалификацију најмање истог нивоа као ниво квалификације чија се оствареност процењује у поступку признавања претходног учења и најмање пет година радног искуства на пословима који су релевантни за квалификацију чија се оствареност процењује.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)